

Odpovědnost za škodu

V případě rychlostní zkoušky automobilové rallye se jedná o podnik potenciálně značně nebezpečný, při němž se vozidla pohybují zvýšenou rychlostí s cílem absolvovat předepsanou trasu v co nejkratší době, aniž by pro jezdce platila pravidla silničního provozu. Závodníci se snaží v co nejvyšší míře využít motorický potenciál svých soutěžních vozů. Přitom mají možnost vozidlo ovládat (řídit jeho rychlost a směr), avšak činí tak často na samé hranici fyzikálních možností. V takové situaci se soutěžní vůz může stát velmi snadno neovladatelným, například se dostane do smyku a následně i mimo vozovku, s čímž je spojeno zvýšené nebezpečí vzniku závažných škod. Z tohoto důvodu jsou v takové situaci použité technické prostředky (závodní stroje) ovladatelné pouze v omezené míře, a proto naplňují definici provozu zvláště nebezpečného ve smyslu § 432 obč. zák.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 25 Cdo 1311/2025-690 ze dne 27.1.2026)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně: ROTO Plzeň, s. r. o, se sídlem P., zastoupená JUDr. F.S., advokátem se sídlem P., proti žalovaným: 1. Rallye Zlín, spol. s r. o., 2. AUTO KLUB BARUM ZLÍN v AČR, pobočný spolek, oba se sídlem Z., oba zastoupeni JUDr. J.Š., Ph.D., advokátem se sídlem P., o zaplacení 480 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. 35 C 242/2018, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 31. 10. 2023, č. j. 60 Co 191/2023-606, tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 31. 10. 2023, č. j. 60 Co 191/2023-606, a rozsudek Okresního soudu ve Zlíně ze dne 21. 6. 2023, č. j. 35 C 242/2018-552, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

1. Okresní soud ve Zlíně rozsudkem ze dne 21. 6. 2023, č. j. 35 C 242/2018-552, zamítl žalobu, aby žalovaní zaplatili žalobkyni společně a nerozdílně částku 480 000 Kč, a rozhodl o náhradě nákladů řízení.

2. K odvolání žalobkyně Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně rozsudkem ze dne 31. 10. 2023, č. j. 60 Co 191/2023-606, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Vyšel ze zjištění soudu prvního stupně, že dne 2. 9. 2012 došlo na sportovním podniku při rychlostní zkoušce k havárii soutěžního vozidla provozovaného žalobkyní, které se převrátilo a usmrtilo jednoho z diváků. Žalobkyni byla pravomocným soudním rozhodnutím uložena povinnost zaplatit pozůstalé manželce a dceři poškozeného náhradu nemajetkové újmy, a to každé 240 000 Kč. Obě již dříve obdržely po 240 000 Kč od pojišťovny pořadatele. V tomto řízení žalobkyně tvrdila, že žalovaní jako pořadatelé akce za vzniklou újmu rovněž odpovídají, a proto po nich požaduje regres podle § 439 ve spojení s § 511 odst. 3 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, (dále jen „obč. zák.“). Po právní stránce soudy věc posoudily podle § 415 obč. zák. Shodně uzavřely, že řízení závodního vozu je činností, při které jsou technické prostředky či přírodní síly ovladatelné a kontrolovatelné, a proto rychlostní zkouška rallye závodu nenaplňuje znaky provozu zvláště nebezpečného ve smyslu § 432 obč. zák. Nelze totiž učinit závěr, že by při soutěžním závodě rallye byly použité technické prostředky a přírodní síly ovladatelné a kontrolovatelné pouze v omezené míře, v důsledku čehož by pro okolí hrozilo přímé nebezpečí vzniku závažných škod. Při soutěžní

jízdě automobilového závodu sice dochází k maximálnímu využití motorického potenciálu závodních strojů a řidič při závodění není omezen například ustanoveními o nejvyšší přípustné rychlosti a jeho snahou je projet trať co nejrychleji, avšak musí být schopen a objektivně má takovou možnost, ovládat rychlost vozidla a směr jízdy vozidla, přičemž není zbaven povinnosti počínat si tak, aby k nehodě nedošlo. Odvolací soud (na rozdíl od soudu prvního stupně, který považoval za pořadatele sportovního podniku oba žalované) uvedl, že bez zjištění obsahu právního poměru vzniklého mezi žalovanými v souvislosti s organizováním závodu nelze učinit závěr o jejich solidární odpovědnosti podle § 415 obč. zák., avšak pro nadbytečnost se touto otázkou podrobněji nezabýval. Se závěrem soudu prvního stupně se odvolací soud naopak ztotožnil v tom, že žalovaní neporušili svou prevenční povinnost podle § 415 obč. zák. Uzavřel, že nejsou-li pro pořadatele automobilových závodů předepsány žádné zvláštní obecně závazné právní postupy nebo normy a bezpečnost těchto podniků je upravována pouze interními mezinárodními a národními pravidly automobilových sportovních organizací, které jsou zastřešovány světovou organizací FIA, vycházel soud prvního stupně správně z těchto bezpečnostních pravidel. V řízení nebylo shledáno jejich porušení při určení trati a bezpečnostních zón pro diváky. I ze závěru znaleckého posudku vyplynulo, že nelze přesně předpovědět, jakým směrem vozidlo vyjede z trati při nezvládnutí řízení (pořadatel nemohl předpokládat, že se soutěžní automobil může dostat až do asi 150 m vzdáleného místa, v němž se nacházeli diváci). S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 493/2015 odvolací soud poukázal na to, že se v řízení nezjistilo, že by organizátoři rallye vymezili trať závodu a místa pro diváky nebo zakázané zóny způsobem, který by byl zjevně v rozporu s do té doby přijímanými bezpečnostními pravidly. Konečně odvolací soud uvedl, že poškozeným polovinu žalované částky sice zaplatila žalobkyně, avšak druhou polovinu uhradila pojišťovna za organizátora závodu. Avšak v takovém případě i pokud by se teoreticky prokázala žalobkyní tvrzená pochybení organizátorů a byla by dovozena jejich odpovědnost za škodu, žaloba by neobstála, protože tvrzená pochybení neindikují vyšší než poloviční podíl organizátora závodu na způsobené škodě.

3. Rozsudek odvolacího soudu v celém jeho rozsahu napadla žalobkyně dovoláním. Jako dovolací důvod uvádí nesprávné právní posouzení věci. Jako první formuluje podle ní dosud neřešenou otázku, zda je v obdobných případech dána odpovědnost podle § 432 obč. zák. Dovojuje, že pořádání obdobných sportovních podniků splňuje definici provozu zvláště nebezpečného, protože případný střet soutěžního automobilu s divákem lze minimalizovat, avšak nikoliv eliminovat. Zdůrazňuje odlišnosti mezi závody na autodromech a na veřejných silničních komunikacích spočívající především v přítomnosti mnohačetných bezpečnostních prvků na autodromech. Za neřešenou považuje rovněž otázku, zda může odpovědnost žalovaných ovlivnit či dovést k porušení povinností vlastníka či provozovatele sportovního zařízení podle § 7a odst. 1 a 2 zákona o podpoře sportu, a vyzývá dovolací soud, aby se k ní vyjádřil. Jako třetí formuluje dosud neřešenou otázku, zda pořádání automobilových (motocyklových) soutěží pro soutěžní automobily (způsobitelné opustit trať rychlostní zkoušky a poškodit okolí) splňuje podmínky provozu zvláště nebezpečného podle § 432 obč. zák., přičemž dovojuje kladnou odpověď. Podle dovolatelky dosud dovolací soud neřešil ani otázku, zda mohou stát odpovědnosti podle § 427 a § 432 obč. zák. vedle sebe. Dovojuje, že tomu tak být nemůže, pokud jeden provoz (§ 432 obč. zák.) zahrnuje provoz druhý (§ 427 obč. zák.). Tomu odpovídá, že újmu nevyvolala zvláštní povaha provozu silničního motorového vozidla, ale povaha automobilové soutěže vyhrazené pro speciální soutěžní automobily na uzavřené trati rychlostní zkoušky. Konečně dovolatelka spatřuje přípustnost dovolání i v tom, že se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe, když věc posuzoval dle § 420, resp. § 415 obč. zák. Pokud nebylo možné určit směr, kterým může soutěžní vozidlo opustit trať, mělo se v zájmu eliminace rizika pro diváky počítat se všemi směry. To sice pořadatel udělal, ale nesprávně odhadl vzdálenost, do které se vozidlo může dostat, čímž porušil svou prevenční povinnost. Dále dovolatelka namítá, že se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe v závěru, že povinnost dle § 420 obč. zák. musí být uložena obecně závazným předpisem. Vymezuje se rovněž k úvaze odvolacího soudu ohledně jejího podílu a podílu pořadatele na vzniklé škodě, kterou považuje za rozpornou s § 439 obč. zák. Pokud dovolatelka

neporušila žádnou svou povinnost ani nevybočila ze své role v dané hře, tak nemůže mít žádný podíl na tom, že při předvídané okolnosti při hře (opuštění trati) vznikla újma. Soud prvního stupně pochybil i tím, že při jednání nevyslechl znalce doc. Vémolu. Pokud tak neučinil, porušil zásadním způsobem procesní předpisy a odchýlil se tak od judikatury dovolacího soudu v otázce, zda je nutno výslech znalce provádět. Dovolatelka navrhla, aby dovolací soud napadený rozsudek společně s rozsudkem soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

4. Žalovaní ve vyjádření k dovolání uvedli, že je považují za nepřipustné, protože dovolatelem formulované otázky buď již byly judikaturou dovolacího soudu vyřešeny, nebo na nich napadené rozhodnutí nezávisí. Navrhli, aby dovolací soud dovolání žalobkyně odmítl nebo zamítl a přiznal jim náhradu nákladů dovolacího řízení.

5. Nejvyšší soud usnesením ze dne 27. 8. 2024, sp. zn. 25 Cdo 514/2024, dovolání žalobkyně pro nepřipustnost odmítl. Zčásti proto, že dovolání trpělo vadami, a v části týkající se výkladu § 432 obč. zák. pro nepřipustnost. Poukázal na to, že odvolací soud založil své zamítavé rozhodnutí rovněž na závěru, že i kdyby byla dána objektivní odpovědnost žalovaných není důvod, proč by měla být odpovědnost žalobkyně nižší než žalovaných. Tento závěr nebyl dovoláním napaden, a již proto nemohlo mít posouzení, zda při soutěži rallye jde o provoz zvláště nebezpečný nebo nikoli, na výsledek řízení žádný vliv.

6. K ústavní stížnosti žalobkyně Ústavní soud nálezem ze dne 7. 5. 2025, sp. zn. IV. ÚS 3023/24, konstatoval, že Nejvyšší soud svým rozhodnutím porušil základní právo stěžovatelky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a rozhodnutí Nejvyššího soudu zrušil. Dovolacímu soudu vytkl, že nesprávně posoudil připustnost otázky objektivní odpovědnosti pořadatele automobilové soutěže rallye za škodu podle § 432 obč. zák.

7. Následně Nejvyšší soud opět posoudil dovolání podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (dále jen „o. s. ř.“) a jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že dovolání bylo podáno včas, osobou oprávněnou – účastnicí řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupenou advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., a proto se znovu zabýval jeho připustností.

8. Namítá-li dovolatelka, že se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu při posouzení prevenční povinnosti, měl-li učinit závěr, že povinnost dle § 420 obč. zák. musí být uložena obecně závazným předpisem, neoznačila konkrétní rozhodnutí, s nimiž má být napadené rozhodnutí v rozporu. Ve vztahu k otázce určení podílů ve smyslu § 439 obč. zák. pak nevymezila připustnost vůbec. Neobsahuje-li dovolání specifikaci toho, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů jeho připustnosti, jak předpokládá § 241a odst. 2 o. s. ř., není jeho odmítnutí pro vady porušením čl. 36 odst. 1 Listiny (srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16). Údaj o splnění předpokladů připustnosti v této části dovolání pak nelze dovodit ani z jeho obsahu. V takovém případě dovolání trpí v této části vadou, pro kterou nelze v dovolacím řízení pokračovat, neboť postrádá jednu z nezbytných náležitostí dovolání ve smyslu § 241a odst. 2 o. s. ř. Z tohoto důvodu není Nejvyšší soud oprávněn dovolání žalobkyně věcně přezkoumat, neboť kdyby tak učinil, porušil by ústavně zaručené právo žalovaných na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. III. ÚS 2478/18). Pro úplnost dovolací soud poznamenává, že dovolatelka v dovolání sice označila dovolací důvod, který spatřuje v nesprávném právním posouzení otázky porušení či neporušení prevenční povinnosti, porušení povinnosti podle § 420 obč. zák. a otázky určení podílů podle § 439 obč. zák. Avšak skutečnost, že dovolání obsahuje dovolací důvod jako jednu z nezbytných náležitostí, nic nemění na tom, že neobsahuje jinou nezbytnou náležitost, a to vymezení předpokladů připustnosti dovolání.

9. Řešením otázky, zda může odpovědnost žalovaných ovlivnit či dovodit porušení povinností vlastníka či provozovatele sportovního zařízení podle § 7a odst. 1 a 2 zákona o podpoře sportu, se

odvolací soud vůbec nezabýval, na řešení této otázky tudíž napadené rozhodnutí nezávisí, a proto nemůže založit přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2017, sp. zn. 33 Cdo 2893/2016).

10. Dovolání je však přípustné pro posouzení dovolatelkou vymezených a dovolacím soudem dosud neřešených otázek první a třetí, které lze jinými slovy formulovat tak, zda rallye závod v průběhu rychlostní zkoušky naplňuje znaky provozu zvláště nebezpečného ve smyslu § 432 obč. zák., a čtvrté otázky, zda vedle sebe mohou existovat odpovědnosti podle § 427 obč. zák. za provoz dopravy a dopravního prostředku a § 432 obč. zák. za provoz zvláště nebezpečný, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Dovolání je důvodné.

11. Podle § 432 obč. zák. (vzhledem k § 3079 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, se věc posuzuje podle dosavadních předpisů, tedy podle občanského zákoníku č. [40/1964](#) Sb.) za škodu vyvolanou povahou provozu zvláště nebezpečného odpovídá provozovatel stejně jako provozovatel dopravního prostředku.

12. Podle § 427 obč. zák. fyzické a právnické osoby provozující dopravu odpovídají za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu (odst. 1). Stejně odpovídá i jiný provozovatel motorového vozidla, motorového plavidla, jakož i provozovatel letadla (odst. 2).

13. Odpovědnost za škodu podle § 432 obč. zák. je odpovědností založenou na principu objektivním, jejíž základ tvoří kvalifikovaná událost, nikoli zaviněné porušení právní povinnosti. Podmínkou je, že škoda vyplývá z povahy provozu zvláště nebezpečného, tedy že se projeví zvláštní vlastnosti provozu, kterými se projevuje v okolním světě jeho nebezpečnost a které jsou zároveň objektivně způsobilé vyvolat škodu na zdraví, majetku a jiných hodnotách u třetích osob. Je-li mezi vzniklou škodou, jejíž náhrada je požadována, a povahou provozu (jeho nebezpečností) příčinná souvislost, je to důvodem vzniku objektivní odpovědnosti podle § 432 obč. zák. (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 972/2000, nebo ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1923/2002).

14. Občanský zákoník č. [40/1964](#) Sb. definici provozu zvláště nebezpečného neobsahuje, neboť jde o pojem relativně neurčitý, který je třeba vykládat vždy vzhledem ke konkrétním okolnostem. Za provoz zvláště nebezpečný se považuje takový provoz, s jehož realizací je spojena možnost zvýšeného nebezpečí vzniku závažných škod. Jde především o provozy, kde dochází k využívání těch přírodních sil, pro něž je typické, že i při zachování veškeré potřebné péče a s využitím všech poznatků vědy a techniky nejsou plně ovladatelné a kontrolovatelné, takže z procesu jejich využití hrozí pro okolí zvýšené a zpravidla přímé nebezpečí vzniku škod. Zdrojem zvýšeného nebezpečí mohou však být i věci, jejichž běžné užívání obvykle nezvyší škodlivý vliv na okolí, avšak za určitých podmínek se mohou projevit vedlejší účinky, s nimiž je spojen vysoký stupeň pravděpodobnosti vyvolání újmy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 972/2000). Na druhé straně odpovědnost podle § 432 obč. zák. není dána za každou škodu způsobenou běžným provozem popsanych činností, nýbrž jen tehdy, je-li škoda v příčinné souvislosti s takovým působením provozu, který má charakter kvalifikované zvláštní nebezpečnosti (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1923/2002)

15. Platí tedy, že vedle provozů, které jsou zvláště nebezpečné absolutně, tj. vždy a za všech okolností, může být zvláště nebezpečným i takový konkrétní provoz, který sice obecně vzato (obvykle) zvláště nebezpečný není, avšak v daných podmínkách není plně ovladatelný z hlediska následků, které může vyvolat, a je tak zdrojem zvýšeného nebezpečí vzniku vážných škod ve svém okolí. Zvýšené riziko vzniku škod může spočívat i v konkrétních podmínkách, za nichž je takový provoz realizován. Provoz téhož zařízení v určitých podmínkách může totiž mít vedlejší účinky, které jsou ovladatelné při relativně nízkém riziku, zatímco v jiných podmínkách mohou být tyto účinky ovladatelné při vysokém stupni nebezpečí vyvolání újmy (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31. 5. 1983, sp. zn. 1 Cz

13/83, publikovaný pod č. 24/1986 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 10. 1995, sp. zn. 6 Cdo 52/94, publikovaný v časopise Právní rozhledy, 1996, č. 2).

16. Komentářová literatura uvádí jako typické příklady provozů zvláště nebezpečných ty provozy, kde se pracuje s výbušnými či třaskavými látkami nebo u nichž existuje zvýšené riziko, že by z nich mohly uniknout látky nebezpečné pro život, zdraví či majetek, a dále doly, lomy, hutě, elektrárny nebo plynárny [Škárová, M. § 432 (Odpovědnost provozovatele). In: Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I, II. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1253, marg. č. 2.]

17. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 972/2000, mohou být provozem zvláště nebezpečným ve vztahu k domu nacházejícímu se na pozemku sousedícím s komunikací i pravidelné a opakované průjezdy těžkých stavebních a nákladních mechanismů způsobující nadměrné zatížení pozemní komunikace, jejíž stavebnětechnický stav není takovému namáhání uzpůsoben. Za provozovatele provozu zvláště nebezpečného přitom soud označil stavebníka, který provoz zvláště nebezpečný provozoval prostřednictvím svého smluvního partnera, kterému zadal provedení díla, a doplnil, že tím není vyloučena odpovědnost toho, kdo konkrétně práce pro stavebníka provedl, pokud škoda byla vyvolána přímo povahou jeho provozní činnosti. Není totiž zákonného důvodu vylučovat odpovědnost jednoho subjektu jen proto, že za tutéž škodu odpovídá či může odpovídat též jiný subjekt, a není tak vyloučena jejich společná a nerozdílná odpovědnost. Naopak v rozsudku ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 25 Cdo 1923/2002, Nejvyšší soud například dovodil, že provoz automobilového závodu ve fázi před startem soutěžní jízdy, kdy se závodní vozidla řadí na své startovací pozice (místa), nemá povahu provozu zvláště nebezpečného ve smyslu § 432 obč. zák. Přitom přihlédl například k tomu, že se tato fáze závodu projevuje zcela minimálním využitím motorického potenciálu závodních strojů teprve se připravujících ke startu soutěžní jízdy.

18. V usnesení ze dne 28. 3. 2019, sp. zn. 25 Cdo 5588/2017, dovolací soud poukázal na skutečnost, že rysy potenciální nebezpečnosti vykazují již samotná okolnost, že se skladuje významné množství hořlavých látek v prostorách, kde se zároveň nachází zdroj ohně (svářecí souprava). V této souvislosti odkázal rovněž na znění § 2925 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, dále jen „o. z.“, který stejně jako § 432 obč. zák. upravuje odpovědnost za provoz zvláště nebezpečný a který hovoří o škodě způsobené zdrojem zvýšeného nebezpečí. Podle nového kodexu je provoz zvláště nebezpečný, nelze-li předem rozumně vyloučit možnost vzniku závažné škody ani při vynaložení řádné péče. Tato definice se přitom velmi blíží definici podané judikaturou k § 432 obč. zák. citovanou výše. Současně v odstavci třetím § 2925 o. z. zakotvuje vyvratitelnou domněnku, že se o provoz zvláště nebezpečný jedná, pokud se provozuje továrním způsobem nebo pokud se při něm výbušná nebo podobně nebezpečná látka používá nebo se s ní nakládá.

19. Z výše uvedeného vyplývá, že typickým příkladem provozu zvláště nebezpečného jsou provozy, ve kterých se pracuje s výbušnými, třaskavými nebo hořlavými látkami, případně provozy, u nichž s vyšší mírou pravděpodobnosti existuje riziko úniku látek ohrožujících život, zdraví nebo majetek. Nicméně dovolací soud přitom již v minulosti dovodil, že například i působení těžkých stavebních a nákladních mechanismů na okolí při jízdě po k tomu neuzpůsobené komunikaci může mít povahu provozu zvláště nebezpečného.

20. V nyní posuzované věci založily soudy své rozhodnutí zejména na závěru, že při soutěži rallye nejsou technické prostředky či přírodní síly ovladatelné a kontrolovatelné jen v omezené míře, v důsledku čehož by pro okolí hrozilo přímé nebezpečí vzniku závažných škod. Soutěžní vozidlo totiž stále ovládá řidič, který ovlivňuje jeho rychlost a směr. Dále zohlednily, že neexistují žádné obecně závazné předpisy upravující bezpečnost na rychlostních zkouškách rallye, a přihlédly i k odpovědnosti provozovatele soutěžního stroje podle § 427 obč. zák.

21. V případě rychlostní zkoušky automobilové rallye se však jedná o podnik potenciálně značně nebezpečný, při němž se vozidla pohybují zvýšenou rychlostí s cílem absolvovat předepsanou trasu v co nejkratší době, aniž by pro jezdce platila pravidla silničního provozu (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 25 Cdo 1598/2005). Závodníci se snaží v co nejvyšší míře využít motorický potenciál svých soutěžních vozů. Přitom opravdu mají možnost vozidlo ovládat (řídit jeho rychlost a směr), avšak činí tak často na samé hranici fyzikálních možností. V takové situaci se soutěžní vůz může stát velmi snadno neovladatelným, například se dostane do smyku a následně i mimo vozovku, s čímž je spojeno zvýšené nebezpečí vzniku závažných škod. Z tohoto důvodu jsou v takové situaci použité technické prostředky (závodní stroje) ovladatelné pouze v omezené míře, a proto naplňují definici provozu zvláště nebezpečného ve smyslu § 432 obč. zák. (ke stejnému závěru dospěl dovolací soud v poměrech nové právní úpravy v rozsudku ze dne 20. 8. 2024, sp. zn. 25 Cdo 3108/2023).

22. V této souvislosti lze zmínit, že při rychlostních zkouškách automobilových rallye se právě z důvodu, že se očekává riziko ztráty kontroly nad vozem, vymezují různé bezpečnostní zóny, do kterých nesmí diváci vstupovat, neboť s vysokou mírou pravděpodobnosti hrozí, že se vozidlo ocitne mimo trať. K tomu může dojít nejen z důvodu pochybení na straně řidiče, pokud například přecení své schopnosti nebo nesprávně odhadne rychlost, ale i z důvodu realizace nebezpečí vyplývajícího ze samotného provozu dopravního prostředku (např. praskne pneumatika nebo selžou brzdy). Současně je na místě zohlednit i ohrožený právní statek, jímž jsou nejen nemovitě věci, které se nachází podél tratě a které nelze dočasně přemístit jinam, ale především život a zdraví přihlížejících diváků nebo osob účastnících se na pořádání sportovního podniku. Přitom i při vynaložení řádné péče nelze nikdy vyloučit, že se závodní stroj stane neovladatelným mimo úsek, ve kterém to provozovatel mohl a měl předpokládat, tedy že se vůz dostane mimo trať i v místech, která pořadatel považoval a mohl důvodně považovat za bezpečná a která případně určil jako vhodná k pozorování rychlostní zkoušky.

23. Z hlediska odpovědnosti podle § 432 obč. zák. pak není rozhodné, že zákonodárce nereguluje bezpečnost při rallye žádnými obecně závaznými právními předpisy. Tato okolnost je z pohledu objektivní odpovědnosti za provoz zvláště nebezpečný zcela irelevantní. Neobstojí ani poukaz soudů na skutečnost, že za vzniklou újmu odpovídá i provozovatel závodního vozidla podle § 427 obč. zák. I při závodech (rallye) jde o provoz dopravy, a proto je odpovědnost za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu ve smyslu § 427 obč. zák. dána (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 11. 2019, sp. zn. 25 Cdo 724/2019). Je však třeba připomenout, že podle judikatury dovolacího soudu citované výše není důvod k vyloučení něčí odpovědnosti jen proto, že za újmu odpovídá i někdo jiný. Tyto závěry potvrzuje i komentářová literatura, která, byť ve vztahu k obecné provozní činnosti, uvádí následující: „Pokud v konkrétním případě dojde k souběhu dvou provozních činností, kdy jedna je prováděna v rámci druhé, nebude bez dalšího vyloučena odpovědnost toho, kdo konkrétní specializovanou činnost pro hlavního provozovatele provedl, pokud škoda byla vyvolána přímo povahou jeho provozní činnosti.“ [Psutka, J. § 420a (Povinnost k náhradě škody způsobené provozní činností). In: Fiala, J., M. Kindl aj. Občanský zákoník: Komentář (Systém ASPI). Wolters Kluwer]. Odpověď na čtvrtou dovolatelkou položenou otázku je tedy kladná.

24. Lze uzavřít, že soudy pochybily, pokud neposoudily rallye závod v průběhu rychlostní zkoušky jako provoz zvláště nebezpečný.

25. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dovolací soud však v posuzovaném řízení žádné vady neshledal a dovolatelkou namítanou vadou spočívající v nevyslechnutí znalce doc. Vémoly se pro nadbytečnost s ohledem na výsledek dovolacího řízení nezabýval.

26. Z uvedených důvodů považoval dovolací soud rozsudek odvolacího soudu za nesprávný, a proto jej podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Protože důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího

soudu, platí také na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud podle § 243e odst. 2 o. s. ř. také tento rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V dalším řízení se soudy budou zabývat tím, které všechny subjekty za vzniklou újmu odpovídají a v jakém rozsahu se podílely na škodním následku. Přitom vezmou do úvahy i subjekty, které nejsou účastníky tohoto řízení (např. možné zavinění řidiče). Neopomenou se zabývat otázkou, zda byla provozovatelkou provozu zvláště nebezpečného 1. žalovaná, 2. žalovaný nebo byli provozovateli oba. Provozovatelem totiž nemusí být pouze jediná osoba. Následně soud postupem podle § 439 obč. zák. určí podíly na vzniklé újmě a znovu rozhodne o žalobě.

27. Soudy jsou ve smyslu § 243g odst. 1 části první věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázány právními názory dovolacího soudu v tomto rozhodnutí vyslovenými.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)